

B. M. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 10.01.2023

883
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 10/01/2023 16:23
Sayı: E-120.10-1151175

Tarımdaki girdi fiyatlarındaki artış, destekleme miktarındaki yetersizlik, sıfır gümrüklü ithalatın devam etmesi, çiftçi borçlarının giderek büyümesine neden olmuştur.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK) verilerine göre, çiftçilerimizin bankalara olan kredi borcu 2022 Mart ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 33,2 oranında artarak 186,9 milyar TL'ye yükselmiştir. Bu rakamın 2022 sonu itibarıyla 190 milyar civarına ulaştığı, takibe alınmış borç miktarının ise 4 milyara yaklaştığı tahmin edilmektedir. Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borç ve kredi kartlarıyla piyasaya olan borç da göz önüne alındığında çiftçinin toplam borç miktarının 250 milyar liraya yaklaştığı ifade edilmektedir.

Mezkur rakamlar ışığında çiftçilerimizin borçluluk sorununu çözülmesi gereken milli bir mesele olarak görür ve bu meseleye ivedi çözüm yollarının bulunması amacıyla Anayasa'nın 98 inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması hususunda gereğini arz ederiz.

D. Müsavat DERVİŞOĞLU

İzmir Milletvekili

İYİ Parti Grup Başkanvekili

GEREKÇE

İktidarın tutarlı ve kalkınmacı bir tarım politikası uygulamamasından dolayı tarım sektörünün 2022 yılında önemli kayıplar yaşadığı görülmektedir. Yanlış tarım politikaları sebebiyle çiftçilerimiz hızla üretim darboğazına sürüklenmiş, borçları çığ gibi büyümüş, tarlaları ve traktörleri haczedilmiştir.

2022 yılında artan maliyetler ve yetersiz devlet desteği nedeniyle tarım ve hayvancılıkta ciddi bir kriz yaşanmaktadır. Üreticinin bankalara ve Tarım Kredi Kooperatiflerine borcu 250 milyar liraya yaklaşmıştır.

Tarım sektörünün GSYH'deki payı 2002 yılında 24 milyar dolarken, 2010 yılında 70 milyar dolara ulaşmıştır. Ancak 2020 yılına gelindiğinde büyük bir düşüşle 48 milyar dolara gerilemiştir. 2022 yılının sonunda ise 40 milyar doların altına gerilemiştir. Tarımsal GSYH'nin toplam GSYH içindeki payının maalesef yüzde 9'lardan yüzde 5,5'lere gerilediği görülmektedir.

Öte yandan faiz hariç, harcamalar içerisinde 2007 yılı bütçesinde tarımsal amaçlı transferlere ayrılan oran yüzde 3,58 olmuştur. 2017'de bu oran yüzde 2,05'e düşmüş, 2022 yılı bütçesinde ise, artış varmış gibi gösterilen bütçede yine düşerek yüzde 1,71 seviyesine gerilemiştir. 15 yılda yüzde 3,58'den yüzde 1,71'e gerileme yaşanmıştır. 2023 bütçesinin içinde ise bu oran sadece yüzde 1,38'dir. Bir bütçe büyütülüyorsa tarım da bu büyümeden payını almalıdır. 2023 bütçesinde tarımsal destekleme fonu için ayrılan kaynak ise milli gelirin ancak yüzde 0,29'una denk gelmektedir.

2007 yılından itibaren bütçeden alınan payın her yıl azaltılması nedeniyle çiftçilerin kümülatif kaybı 75 milyar doları aşmıştır. Faiz dışı harcamalar içerisindeki bakanlığın payı 2007'deki oranında sabit tutulduğunda bugün tarımsal desteklerin en az 140 milyar TL olması gerekmektedir.

Tarımdaki istihdam ise geçmiş yıllara göre düşüş arz etmektedir. Halen 5 milyon kişi tarım istihdamında yer almakta ve sektörden yaklaşık 20 milyon kişinin karnı doymaktadır. Kalkınmayı teşvik edici, tutarlı politikalar uygulanması, kaynaklarımızın etkin kullanılması için çalışmalar yapılması gerekmektedir.

Tüm bu gerekçeler doğrultusunda Anayasa'nın 98 inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması hususunda gereğini arz ederiz.